

Майко земйо, разгжрни обятия,
 С билки раните ми превжржи,
 И недей ме пита за теглата,
 Само кжт ми в тебе покажи.

[Разм. Г. сепр. 63]

Като блуден син, вжрвял и творил под прякото въздействие на идейните лутаници на времето ни, Ракитин се възвржда кжм своята творча стихия с уморен и болен дух, с претрошен меч. И майката родна земя му разтваря отново прегрждки — да се потопи в съзерцание на нейните хубости, за да ги възсъздаде отново, вече като „Златни нишки“, що свързват неразрывно поета с родната земя. Меча е претрошен, ала и перото — похабено. Ракитин не намира в себе предишните възторзи — сега лирата му звуци отпаднало, глухо. И не е чудно, че „Златните нишки“ не са, освен бледни спомени и множество малки пистки — природни картини, — от които не само не лжха прежнята свежест и колоритост, но и по разработка и език са твърде прозаични. Предишния поетически пламък е отслабнал — останала е само привичката кжм творчество твърде често без необходимия вътрешен потик. За да изтъкнем отношението на Ракитина кжм природата, ще трябва да се върнем кжм първите му сбирки, в които са дадени най добре характерните елементи за неговата поезия.

Видно място в поезията на Ракит заема природата. Тя се явява ту като на рамка, в която се развива дадено действие; ту като фон, върху който се откроява спомен от детинство; ту като декорация на философска мисъл или преживявания; най после ту като природни картини, богати на багри и оцвет, в които личността на поета изчезва, — картина в художествено обективна форма. Вече говорихме за ландшафите с битова основа, в които възсъздава разнообразните отеняци на нашия живот в село. Жанровите картини ведно с тия на спомените от детинство определят основния мироглед на цялата поезия на Ракитина: тя е забулена в лека носталгия. Рефлексиите, които ще разгледаме по долу, са в тясна връзка с песимистичното настроение изобщо в поезията на Ракитина.

Малко са стихотворенията, в които поета е изразил своя радостен възторг от живота и младостта. Разцъвтялата пролет не е властна да го откаже изцяло от постоянното песимистично настроение, което господства в душевния мир на поета. Сред цветята и безгрижното движение в природата Ракитин се чувства като камен бог — неспособен да изживее радостите на живога: в най-малкото творене той само чувства безсмъртния блян на своята душа [П. Ц. В. стр. 3];